

WSTĘP

Przekazany Państwu właśnie tom Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego zawiera artykuły, których główną osią jest kwestia relacji pomiędzy szeroko rozumianymi aspektami pedagogiki a różnymi dziedzinami sztuki, twórczości i kreatywności.

Tom otwiera artykuł Edwarda Nycza, w którym Autor skupia się na zagadnieniach instytucjonalnej działalności kulturalnej mającej na celu przeciwdziałanie aktualnym trendom globalizacyjnym współczesnej kultury. Następny tekst, autorstwa Agnieszki Weiner, poświęcony został kwestii diagnozy kompetencji muzycznych uczniów klas początkowych szkół podstawowych. Badanie takie przez Autorkę traktowane jest jako forma aktu twórczego. Kolejny artykuł, Anny M. Żukowskiej, dotyczy zagadnień relacji człowiek – kultura – natura. Autorka zwraca uwagę na możliwości badań estetycznej percepcji zjawisk przyrody. Wiesław Żardecki podejmuje w swoim tekście próbę interpretacji zagadnienia kreatywności kultury artystycznej z punktu widzenia współczesnej teorii i praktyki pedagogicznej. Kreatywność, stanowiąca cel oraz przedmiot działań podejmowanych w ramach nurtu edukacji kulturalnej, stanowi główny temat opisany przez Urszulę Lewartowicz. Autorka skupiła się na najważniejszych koncepcjach edukacji kulturalnej, w których postawa twórcza znajduje istotne miejsce. Twórczość Andy'ego Warhola stanowi inspirację działań podejmowanych i opisanych przez Iwonę Bugajską-Bigos oraz Annę Steligę. Przedstawiono tu założenia i efekty Międzynarodowego Projektu Artystycznego Warhol. POP konteksty. 30 lat później. Maria Wieczorek w artykule zamieszczonym w niniejszym roczniku podjęła próbę analizy kreatywności projektantów zabawek w dobie PRL-u a różnorodnych, politycznych, gospodarczych czy ekonomicznych uwarunkowań wpływających na realizowane przez nich wytwory. Mirosław Grusiewicz opisuje w kolejnym zamieszczonym tekście, jak zmienia się współczesna kultura w kontekście – przede wszystkim – postępu technologicznego, a co za tym idzie, jakim przemianom ulega kultura muzyczna i jak bardzo zmienia się i zmieniać musi edukacja w tym zakresie. Elżbieta Szubertowska swój artykuł poświęciła istotności aktywności muzycznej w socjalizacji. Szczególną rolę upatruje tu we wspólnym muzykowaniu i śpiewaniu, zarówno w dawniej, jak i obecnie. Beata Bonna przedstawiła w swoim artykule teorię uczenia się muzyki E.E. Gordona. Zwróciła uwagę na istotną w tej teorii kwestię kreatywności i improwizacji

muzycznej, często w polskiej edukacji muzycznej traktowanej jako mniej istotna. Do powyższej teorii nawiązał również autor kolejnego tekstu, Paweł Trzos. Szczególną uwagę zwrócił on na kwestię badań kreatywności muzycznej prowadzonych przez studentów pedagogiki wczesnoszkolnej. Anna Kalarus i Gabriela K. Konkol, autorki kolejnego artykułu, swoje rozważania poświęciły miejscu, jakie zajmuje kreatywność w Krakowskiej Koncepcji Wychowania Muzycznego. Omówiono wyniki przeprowadzonych na ten temat badań ze wskazaniem dotyczącymi możliwości optymalizacji wynikającego z tej koncepcji programu dydaktycznego. Badania nauczycieli szkół muzycznych dotyczące stosowania przez nich metody dydaktycznych wspierających rozwój kreatywności uczniów to główna tematyka artykułu Damiana Labiaka. Wskazał on na potrzebę wspierania edukacji nauczycieli oraz pewnych zmian organizacyjnych szkół muzycznych w tym zakresie. Rafał Majzner w swoim tekście skupił się na badaniach dotyczących percepcji muzyki Karola Szymanowskiego przez dzieci na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Autor zwrócił uwagę na otwartość dzieci na kontakty z muzyką klasyczną i jej oddziaływanie na własną ekspresję twórczą dzieci. Ks. Zbigniew Stępniański skupił się na istocie solowych utworów wokalnych okresu baroku i oddziaływania takich form muzycznych w kontekście edukacyjnym w powiązaniu z aspektem religijnym, historycznym, literackim, patriotycznym itp. Muzyce okresu lat 60. i 70. wykonawców związanych z subkulturą hippisów poświęcony jest kolejny tekst autorstwa Marcina Michałaka. Autor zwrócił uwagę na możliwość edukacyjnego wykorzystania muzyki tej epoki współcześnie w kontekście wychowania do sztuki i przez sztukę. Renata Krawczyk w swoim artykule przybliżyła zagadnienie możliwości terapeutycznych tradycyjnego śpiewu (naturalnego) związanych z różnorodnymi aspektami relacji muzyki ze stanem psychofizycznym człowieka. Marcin Cabak opisał możliwości, jakie daje prowadzenie warsztatu twórczego jako formy edukacji estetycznej prowadzonej na wydziałach nieartystycznych uczelni wyższych. Tom kończy się artykułem Katarzyny Korony poświęconym możliwości wykorzystania arteterapii w resocjalizacji. Szczególną uwagę autorka zwróciła na kwestie dotyczące zastosowania arteterapii wobec osób nieprzystosowanych społecznie skazanych na kary długotrwałego więzienia.

Mamy nadzieję, że zaprezentowane w niniejszym tomie Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego artykuły wzbudzą Państwa zainteresowanie i staną się przyczynkiem do głębszej refleksji naukowej. Życzymy przyjemnej lektury.

*Anna M. Żukowska
Wojciech Bobrowicz*